

STORTINGET

Representantforslag 58 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Dokument 8:58 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om å forby innleie fra bemanningsbyråer i byggebransjen i Oslofjord-området

Til Stortinget

Bakgrunn

Bemanningsbransjen var ment å erstatte fast ansatte ved sykdom og permisjoner, men nå har man en situasjon der bemanningsbyråer er den største arbeidsgiveren på mange byggeplasser. En rapport fra Fellesforbundet i mai 2017 viste at 40 prosent av dem som jobbet på undersøkte byggeplasser i Oslo og Akershus, var innleide. 85 prosent av innleien av arbeidskraft var ulovlig. 90 prosent av de innleide var hyrt inn fra bemanningsbyråer.

«Bemanningsbransjen er en trussel mot den norske arbeidslivsmodellen», ifølge LOs 1. nestleder Peggy Hessen Følsvik. Trusselen begrenser seg ikke til Oslo og Akershus. Bemanningsbyråene fortrenger nå fast ansatte i et så stort omfang i byggenæringen i hele Oslofjord-området at det knapt gir mening å si at fast ansatte er hovedregelen. Dette skaper usikre arbeidsforhold for ansatte, som ikke har noen garanti for en årsinntekt de kan leve av. Bemanningsbyråene tar ikke inn lærlinger og driver heller ikke fagopplæring. Denne utviklingen fører til lavere produktivitet i byggenæringen og skaper grobunn for sosial dumping.

Forslagsstiller påpeker at lønns- og arbeidsvilkår som er kjempet fram gjennom 100 år, hurtig blir ødelagt i flere bransjer av sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Likevel har en sett en manglende evne og vilje

blant de politiske partiene til å ta de nødvendige grepene. Handlingsplanene mot sosial dumping har ikke monnet i møte med systematisk sosial dumping og organiserte kriminelle. Forslagsstiller mener at det trengs kraftfulle politiske tiltak hvis man skal unngå et sammenbrudd for den norske modellen i viktige bransjer.

Forslagsstiller mener at et viktig tiltak er å forby innleie fra bemanningsbyråer i alle bransjer og over hele landet.

Forslagsstiller påpeker at arbeidsmiljøloven åpner for å forby innleie av et visst omfang. I § 14-12 (5) står det:

«Departementet kan i forskrift forby innleie av visse arbeidstakergrupper eller på visse områder når viktige samfunnshensyn tilsier det.»

Forslagsstiller minner om at Tyskland i 1982 innførte et forbud mot innleie fra bemanningsbyråer til bedrifter i byggebransjen. Bakgrunnen for forbudet var en negativ utvikling i næringen med stor forekomst av useriøse virksomheter og svart arbeid og vanskelige konkurransevilkår for seriøse aktører. Dette minner om situasjonen innen norsk byggebransje i dag.

Forslagsstiller påpeker at sju fagforeninger i samarbeid med LO i Oslo organiserer en politisk streik 15. november 2017 med krav om et forbud mot innleie på byggeplasser i Oslofjord-området. Leder i Fellesforbundet Jørn Eggum uttaler i anledning streiken:

«Arbeidsgiverne er passive og regjeringen toer sine hender. Men tilstanden i byggebransjen i hovedstadsområdet er for alvorlig til at vi kan sitte i ro. Omfanget av innleie er så stort at det er umulig å skape seriøse forhold, så det trengs ekstraordinære tiltak. Derfor er vi enige i streikegrunnlaget og støtter denne streiken helhertet.»

LO-leder Hans-Christian Gabrielsen uttaler:

«Denne aksjonen bygger på erfaringer med begrensede forbud blant annet i Tyskland. Og det er en lovlig aksjon.»

Forslagsstiller minner om at forskriften om allmenngjøring av tariffavtaler for byggeplasser først ble gjort gjeldende for fylkene Oslo, Akershus, Østfold, Buskerud og Vestfold. Kort tid etter ble tariffavtalen allmenngjort for byggeplasser i hele landet.

Forslagsstiller mener omfanget av innleie på mange byggeplasser nå er så stort og har så store negative kon-

sekvenser at viktige samfunnshensyn tilsier at innleien bør forbys.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen innføre et forbud mot innleie av arbeidskraft fra virksomheter innen byggebransjen som ikke er produksjonsbedrifter, i fylkene Oslo, Akershus, Østfold, Buskerud og Vestfold, jf. arbeidsmiljøloven § 14-12 (5).

8. november 2017

Bjørnar Moxnes

